

PRESUDA SUDA

12. srpnja 1984.

„Zajamčeni prihod za starije osobe – Jednako postupanje”

U predmetu C-261/83,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku, na temelju članka 177. Ugovora o EEZ-u, koji je uputio Cour de travail de Liège (Viši radni sud u Liègeu, Belgija) u postupku

CARMELA CASTELLI

protiv

OFFICE NATIONAL DES PENSIONS POUR TRAVAILLEURS SALARIES (ONPTS)

o tumačenju članka 1., 2., 3. i 4. Uredbe Vijeća (EEZ) br. 1408/71 od 14. lipnja 1971. o primjeni sustava socijalne sigurnosti na zaposlene osobe, samozaposlene osobe i članove njihovih obitelji koji se kreću unutar Zajednice (SL L 149, 1971) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 5., svezak 7., str. 7.) i članka 7. i 10. Uredbe Vijeća (EEZ) br. 1612/68 od 15. listopada 1968. o slobodi kretanja radnika unutar Zajednice (SL L 257, 1968),

SUD (prvo vijeće),

u sastavu: T. Koopmans, predsjednik vijeća, G. Bosco i R. Joliét, suci,

nezavisni odvjetnik: P. VerLoren van Themaat,

tajnik: D. Louterman, administratorica,

donosi sljedeću

Presudu

- 1 Rješenjem od 4. studenoga 1983. koje je Sud zaprimio 21. studenoga 1983. Cour du travail de Liège (Viši radni sud u Liègeu) uputio je, na temelju članka 177. Ugovora o EEZ-u, tri prethodna pitanja koja se u biti odnose na tumačenje Uredbe Vijeća (EEZ)

od 14. lipnja 1971. o primjeni sustava socijalne sigurnosti na zaposlene osobe, samozaposlene osobe i članove njihovih obitelji koji se kreću unutar Zajednice (SL L 149, str. 2.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 5., svezak 7., str. 7.), u vezi s provedbom belgijskoga Zakona od 1. travnja 1969. kojim se uvodi zajamčen prihod za starije osobe.

- 2 Pitanja su upućena u okviru spora koji se vodi između C. Castelli i Office national des pensions des travailleurs salariés (ONPTS) (Državni mirovinski ured za zaposlene osobe).
- 3 C. Castelli je talijanska državljanka i u Italiji ima pravo na djelomičnu mirovinu za nadživjele osobe. Od svibnja 1957. ima boravište u Belgiji kod svojega sina koji prima belgijsku starosnu mirovinu. C. Castelli nikada nije radila u Belgiji.
- 4 Odlukom od 22. prosinca 1978. ONPTS je C. Castelli odbio priznati pravo na zajamčeni prihod za starije osobe uveden Zakonom od 1. travnja 1969., uz obrazloženje da ne ispunjava uvjete iz članka 1. tog zakona jer nije Belgijanka ni državljanka zemlje s kojom je Belgija sklopila ugovor o reciprocitetu, a ni korisnica starosne mirovine ili mirovine za nadživjele osobe u Belgiji.
- 5 C. Castelli je odluku ONPTS-a o odbijanju osporavala pred Cour du travail de Liège (Viši radni sud u Liègeu). Presudom od 23. svibnja 1980. on je odbio njezin zahtjev. Potom je C. Camelli pred Cour du travail de Liège (Viši radni sud u Liègeu) podnijela žalbu, jer se reciprocitet koji uvjetuje belgijski zakon protivi pravu Zajednice.
- 6 Smatrajući da mu je za donošenje presude potrebna odluka Suda, Cour du travail de Liège (Viši radni sud u Liègeu) uputio je sljedeća prethodna pitanja:
  - „a) S obzirom na načelo jednakog postupanja koje u području socijalne sigurnosti propisuju uredbe Zajednice, može li nepostojanje ugovora o reciprocitetu između dviju država članica Zajednice biti prepreka dodjeli zajamčenog prihoda za starije osobe ako tužiteljica, iako nikada nije bila zaposlena osoba na državnom području države u kojoj ima boravište u trenutku podnošenja tužbe, zadovoljava uvjet minimalnog trajanja boravka koji za dodjelu zatraženog davanja zahtijeva zakonodavstvo te države, koja je uzdržavana osoba svojega sina koji je radio u Belgiji i ondje je u prijevremenoj starosnoj mirovini ili starosnoj mirovini, a koja u talijanskom sustavu za zaposlene osobe ima pravo na djelomičnu mirovinu na teret svoje zemlje podrijetla, Italije, zemlje članice EEZ-a?
  - b) S obzirom na to da žaliteljica u talijanskom sustavu ima pravo na djelomičnu mirovinu, može li se njezin slučaj izjednačiti sa slučajem osobe koja u Belgiji ima pravo na belgijsku djelomičnu mirovinu ili na mirovinu za nadživjele osobe, što opravdava dodjelu dodatka u obliku zajamčenog prihoda za starije osobe?

- c) Može li se žaliteljica smatrati članicom obitelji svojega sina koji je u Belgiji bio, redom, zaposlena osoba, osoba u prijevremenoj mirovini i zatim u starosnoj mirovini, u smislu uredaba Zajednice, osobito Uredbe br. 1408/71 i Uredbe br. 1612/68?”
- 7 Postavljena pitanja odnose se na situaciju državljanke države članice koja u toj državi prima davanje iz socijalne sigurnosti, a nastanila se u drugoj državi članici u kojoj nikada nije radila i gdje ju uzdržava njezin sin koji i sâm u toj drugoj državi prima davanje iz socijalne sigurnosti. Pitanjima se u biti želi utvrditi ima li ta osoba pravo koristiti zajamčeni prihod za starije osobe predviđen zakonodavstvom te druge države ili barem razliku između tog prihoda i manjeg iznosa davanja iz socijalne sigurnosti koje isplaćuje prva država članica bilo po osnovi davanja za slučaj starosti na temelju navedene Uredbe br. 1408/71, bilo po osnovi socijalne povlastice na temelju prethodno navedene Uredbe Vijeća br. 1612/68.
- 8 Taj problem najprije valja ispitati s obzirom na Uredbu br. 1612/68, na koju se konkretno odnosi treće pitanje koje je postavio Sud koji je uputio zahtjev.
- 9 Članak 10. Uredbe br. 1612/68 srodnicima u uzlaznoj liniji koji su uzdržavanici, neovisno o njihovome državljanstvu, daje pravo da se nastane zajedno s radnikom koji je državljanin države članice zaposlen na državnom području druge države članice. Pravo boravka na državnom području države članice prošireno je Uredbom br. 1251/70 (SL L 142 str. 70.) na srodnike u uzlaznoj liniji koji su uzdržavanici državljanina druge države članice koji je kao radnik bio zaposlen u prvoj državi. Stoga je očito da žaliteljica u glavnom postupku ulazi u skupinu korisnika iz Uredbe br. 1612/68.
- 10 Na temelju članka 7. stavka 2. Uredbe br. 1612/68, radnik državljanin države članice uživa jednake socijalne i porezne povlastice kao i domaći radnici. Kako to proizlazi iz presuda od 30. rujna 1975. (predmet 32/75, Cristini, Zb., str. 1085.) i od 16. prosinca 1976. (predmet 63/76, Inzirillo, Zb., str. 2057.), jednako postupanje koje nalaže članak 7. Uredbe br. 1612/68 također nastoji spriječiti diskriminacije na štetu srodnika u uzlaznoj liniji koji su uzdržavanici radnika, kao što je to slučaj žaliteljice u glavnom postupku.
- 11 Kako je to Sud u nekoliko navrata utvrdio (presude od 31.5.1979., predmet 207/78, Even, Zb., str. 2019. i od 14.1.1982., predmet 65/81, Reina, Zb., str. 33.), pojam socijalne povlastice obuhvaća sve povlastice „koje se, bilo da su povezane ili nisu povezane s ugovorom o zapošljavanju, općenito priznaju domaćim radnicima prvenstveno zbog njihove objektivne kvalitete radnika ili jednostavno zbog činjenice da borave na državnom području, a čije proširenje na radnike državljanice drugih država članica stoga očito može olakšati njihovu mobilnost unutar Zajednice.” Ta definicija pojma socijalne povlastice koju je Sud stalno prihvaćao dovodi da toga da se u te povlastice uključi zajamčeni prihod za starije osobe predviđen zakonodavstvom države članice.

- 12 Stoga valja odgovoriti da se članak 7. stavak 2. Uredbe br. 1612/68 treba tumačiti tako da dodjela socijalne povlastice kao što je to zajamčeni prihod za starije osobe predviđen zakonodavstvom države članice, za srodnike u uzlaznoj liniji koji su uzdržavanci radnika, ne može ovisiti o postojanju ugovora o reciprocitetu između te države članice i one čiji je srodnik u uzlaznoj liniji državljanin.
- 13 Budući da ovo tumačenje sudu koji je uputio zahtjev omogućuje da odluči o sporu u glavnom postupku, ne treba razmatrati pitanje ima li državljanica države članice u dotičnoj situaciji pravo dobiti, na temelju Uredbe br. 1408/71, zajamčeni dohodak za starije osobe predviđen zakonodavstvom druge države članice, bilo kao članica obitelji radnika migranta s poslovnim nastanom u toj državi, bilo kao korisnica davanja iz socijalne sigurnosti u svojoj državi podrijetla.

Troškovi

- 14 Troškovi talijanske vlade, vlade Ujedinjene Kraljevine i Komisije Europskih zajednica, koje su podnijele očitovanja Sudu, ne nadoknađuju se. Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka.

Slijedom navedenog,

SUD (prvo vijeće),

o pitanjima koja mu je rješenjem od 4. studenoga 1983. uputio Cour du travail de Liège (Viši radni sud u Liègeu), odlučuje:

Članak 7. stavak 2. Uredbe Vijeća br. 1612/68 od 15. listopada 1968. o slobodi kretanja radnika unutar Zajednice (SL 1968, L 257) treba tumačiti tako da dodjela socijalne povlastice kao što je to prihod za starije osobe predviđen zakonodavstvom države članice, za srodnike u uzlaznoj liniji koji su uzdržavanci radnika, ne može ovisiti o postojanju ugovora o reciprocitetu između te države članice i one čiji je srodnik u uzlaznoj liniji državljanin.

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourggu 12. srpnja 1984.

[Potpisi]